

Caracterizarea personajului Mara din opera Mara scrisa de Ioan Slavici-a treia parte

Aceasta constiinta a puterii destinului e dublata la Mara de o incredere nestramutata in fortele proprii. Cand e vorba de afaceri, spiritul Marei iese triumfator. Vointa ei de a duce lucrurile gandite la bun sfarsit e remarcabila. Incapatanarea Marei nu se indreapta spre sfidarea destinului ci are o latura clar practica, dorinta de a strange bani. Uneori tentatia banilor e mai puternica decat dragostea pentru copii. Astfel, Mara amana cu staruinta plata pensiei Persidei la maici.

In ce-l priveste pe Trica, Mara nu da bani pentru a-l scapa pe acesta de recrutare. Mai mult, printr-o abila manevra ea primeste bani imprumut de la Bocioaca, stapanul baiatului. Stiind ca nevasta lui Bocioaca il place pe Trica si-si doreste, mai mult ca acoperire, o casatorie a tanarului cu fiica ei, Mara ii da baiatului sfaturi inteligente si cinice: "Pst! - zise ea - tine-ti gura. Esti baiat tanar si nu trebuie sa aduci rusinea asupra casei stapanului tau. Nu este ea singura mama care-si marita fata dupa baiatid ce-i place ei. Tine-o cu vorba pana ce nu-ti da fata, apoi scuipe-o in fata si o sa ai soacra care se teme de tine si nu ti se urca-n cap". Maiestria de prozator a lui Slavici se poate sesiza si atunci cand autorul exploateaza starile ambigue ale Marei, psihicul ei "alunecand" intre dragostea pentru copii si greutatea cu care se desparte de bani. Un moment semnificativ in acest sens este cel ce se petrece la botezul copilului Persidei, cand Hubar si Hubaroaia, parintii lui Natl, ii fac nou-nascutului daruri scumpe. Mara nu vrea sa ramana mai prejos dar, pe de alta parte, ii e foarte greu sa dea banii pe care-i adunase cu atata truda. Finetea cu care Slavici isi joaca rolul de analist al psihologiei Marei se observa cu usurinta. Iat-o pe bunica noului nascut rationand ca un om de afaceri: "Pare insa ca erau prea multi bani, asa, deodata... Era destul sa-i dea treizeci, douazeci si cinci ori douazeci de mii. Ceilalti tot ai ei raman dar sunt mai bine pastrati".

Probabil ca aceste calcule precise l-au determinat pe Nicolae Manolescu sa afirme ca "dragostea ei [a Marei, n.n.] are, pe de o parte, o latura demagogica menita a-i atrage compatimirea lumii". Mara e unul dintre personajele feminine "tari" ale literaturii noastre. Tenacitatea si inteligenta ei, chiar viclenia de care da uneori dovada, nu o apropie nici de perfidia Cherei Duduca, personajul lui Filimon, nici de parvenitismul feroce al Vidrei lui Hasdeu si nici, peste timp, de parvenitismul rece al Elenei Draganescu, personajul Hortensiei Papadat-Bengescu.

Exista o reala complementaritate intre trasaturile psihice ale Marei si portretul fizic pe care Slavici il face personajului: "Muiere mare, spatoasa, greoaie si cu obraji batuti de soare, de ploi si de vant, Mara sta ziua sub satra, in dosul mesei pline de poame si de turta dulce". In fond si in realizarea Marei ca personaj se intalnesc doua perspective: cea realista care se materializeaza in surprinderea cu exactitate a actiunilor si psihologiei perso-najului si cea clasica regasibila in echilibrul compozitional care caracterizeaza in permanenta viziunea lui Slavici.